

Identifying the drivers of the development of professional sports in Iraq

Mohammed Obayes Karnvl Al-Mamoori

PhD student in Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Ghasem Rahimi Sereshbaderani *

Assistant Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Ali Atiyah Dakheel

Assistant Professor of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, University of Babel. Babel, Iraq

Rasool Nazari

Associate Professor of Sports Management, Faculty of Sports Sciences, Isfahan Branch (Khorasgan) Branch, Islamic Azad University, Isfahan, Iran

Abstract

This research was conducted with the aim of identifying the drivers of the development of professional sports in Iraq. According to the nature of the subject and research objectives, the current research is qualitative and based on the theory derived from the data. To collect research data, 25 in-depth and semi-structured interviews with experts and managers of Iraqi sports organizations were used. The participants in the research were selected by purposeful and theoretical sampling. Analysis of the data from the interviews emerged during three stages of open, central and selective coding. Based on the results of core coding and common concepts between open codes, 10 cores are named as support for professional athletes, training facilities and training equipment, training and promotion of coaching, national and international competitions, scientific research and innovation, media and culture, financial support, The approach of integrating development policy, participants in sports and cultivating talents and elitism was identified in the matter of identifying the drivers of the development of professional sports in Iraq; Therefore, it is suggested; By institutionalizing the process of meritocracy and stability of management in attracting, employing and retaining professional sports managers, especially in clubs, focusing on empowering managers, especially in the women's sector, by improving strategic thinking and systemic attitude in the development of professional sports in Iraq.

Key words: drivers, sports development, sports organizations, Iraq.

* Corresponding Author: E-mail: ghasemrahimi192@gmail.com

How to Cite: Obayes Karnvl Al-Mamoori M, Rahimi Sereshbaderani Gh, Atiyah Dakheel A, Nazari R. Identifying the drivers of the development of professional sports in Iraq, Journal of Innovation in Sports Management, 2024; 3(1):25-34.

شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق

محمد عبیس کرنفل المعموری

دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)،
دانشگاه آزاد اسلامی، اصفهان، ایران

قاسم رحیمی سرشبادرانی*

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد
اسلامی، اصفهان، ایران

علی عطیه دخیل

استادیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، واحد بابل، بابل، عراق

رسول نظری

دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، واحد اصفهان (خوراسگان)، دانشگاه آزاد
اسلامی، اصفهان، ایران

چکیده

این پژوهش با هدف شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق، انجام شد. پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه برخاسته از داده‌ها است. برای گردآوری داده‌های پژوهش از ۲۵ مصاحبه عمیق و نیمه ساختاریافته با خبرگان و متخصصان و مدیران سازمان‌های ورزشی عراق بهره گرفته شد. مشارکت‌کنندگان در پژوهش به روش نمونه‌گیری هدفمند و نظری انتخاب شدند. تحلیل داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها، طی سه مرحله کدگذاری باز، محوری و انتخابی پدید آمدند. با استناد به نتایج کدبندی محوری و مفاهیم مشترک بین کدهای باز، ۱۰ محور به نام‌های حمایت از ورزشکاران حرفه‌ای، امکانات آموزشی و تجهیزات تمرینی، تربیت و ارتقای مربیگری، رقابت‌های ملی و بین‌المللی، تحقیقات علمی و نوآوری، رسانه و فرهنگ، حمایت مالی، رویکرد یکپارچه‌سازی سیاست توسعه‌ای، مشارکت‌کنندگان در ورزش و پرورش استعدادها و نخبه‌پروری در امر شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق شناسایی شد؛ لذا پیشنهاد می‌شود؛ با نهادینه کردن فرآیند شایسته‌سالاری و ثبات مدیریت در جذب و بکارگیری و نگاه داشته مدیران ورزش حرفه‌ای به ویژه در باشگاه‌ها، تمرکز بر توانمندسازی مدیران به ویژه در بخش بانوان با بهبود تفکر راهبردی و نگرش سیستمی در امر توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق گام برداریم.

واژه‌های کلیدی: پیشران‌ها، توسعه ورزش، سازمان‌های ورزشی، عراق.

* نویسنده مسئول: E-mail: ghasemrahimi192@gmail.com

مقدمه

یکی از مؤثرترین دسته تصمیماتی که به طرح راهبردی عمومی سازمان و ابزارهای دستیابی به اهداف بلندمدت آن ارتباط دارند و باعث گسترش و رونق واقعی کشورها در معیارهای گوناگون می‌شوند، ورزش است (الشیبلاوی و همکاران^۱، ۲۰۲۲)؛ به این پدیده با رویکردهای متمایزی نگاه می‌گردد و برخی از آنها با دید حرفه‌ای و در برخی دیگر با دید سلامت عمومی و شادی جامعه و در رویکرد دیگر دید اقتصادی مدنظر قرار می‌گیرد، اما صرف‌نظر از همه آنها شکوه ورزش روز به روز در حال افزایش می‌باشد. ورزش با پدیده‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی در ارتباط بوده و بیانگر اهمیت این پدیده و نقش آن در برنامه‌های توسعه ملی کشورها می‌باشد و در یک نگاه وسیع توسعه و پیشرفت ورزش در هر کشور با قدرت آن کشور ارتباط تنگاتنگی دارد (شهوولی و همکاران، ۱۳۹۹).

توسعه ورزش به سیاست‌ها، فرایندها و اقداماتی اطلاق می‌گردد که از ترکیب آن‌ها فرصت‌ها و تجارب ورزشی برای همه اقشار جامعه به وجود آید (کشاورز ترک و همتی عقیف، ۱۳۹۸). جهان ورزش، عرصه تحول و تغییر شگرف و توسعه شتابنده بوده و توسعه و تغییرات چنان سریع و غافل‌گیر کننده هستند که کوچکترین بی‌اعتنایی به آن می‌تواند به بهای ناآگاهی راهبردی در تمام عرصه‌های ورزش گردد. تنها رویکردی که احتمال کسب موفقیت‌های بیشتری در این محیط سرشار از تحول، بی‌ثبات و آکنده از عدم قطعیت‌هاست، رویکردی می‌باشد که احتمال کسب موفقیت‌های بیشتری را دارد و تلاش آن برای ساختن آینده می‌باشد (مولایی و قاسمی، ۱۴۰۲)؛ هرچند این تلاش‌ها همواره با خطرپذیری زیادی همراه بوده است ولی به هر حال پذیرش این مخاطره به مراتب عاقلانه‌تر از نظاره‌گر بودن تحولات آینده می‌باشد (شرماماتوویچ و لطیف^۲، ۲۰۲۳). راهبردها و برنامه‌های حاصل از آینده‌نگاری باعث سرمایه‌گذاری بهینه در زمینه توسعه ورزش حرفه‌ای می‌شود؛ بطور کلی ورزش در تمام دوران زندگی انسان از اهمیت زیادی برخوردار بوده و جایگاه بسیار ویژه‌ای در برنامه روزانه افراد را داراست. توسعه ورزش حرفه‌ای یک نگرانی اساسی برای همه ملت‌ها است

زیرا آنها به دنبال تقویت عملکرد نخبگان و ایجاد فرصت‌هایی برای مشارکت جمعی می‌باشند (ادیب روشن و همکاران، ۱۳۹۹). در ارتباط با توصیف وضعیت ورزش عراق احمد امین الطائی (۲۰۲۳) در پژوهش خود بیان داشت تیم‌های ورزشی عراق برای توسعه حرکت ورزشی در شهر به فعالیت خود ادامه دادند و توانستند نتایج خوبی در عرصه ورزشی خود در سطح عراق کسب کنند، اما در عین حال، همگی با کمبود حمایت دولت عراق و کمبود بودجه مواجه بودند. در آغاز قرن حاضر، حمایت دولت افزایش یافت و تیم‌ها مانند سایر تیم‌های عراقی کمک‌های مالی سالانه دولتی دریافت کردند که رقابت بین آنها و سایر استان‌های عراق، به ویژه در برخی از فعالیت‌ها مانند بسکتبال، وزنه برداری، دوومیدانی، هندبال و والیبال را افزایش داد، همچنین در این ارتباط مرتفع‌سازی مسئله مذکور زهیر حسین (۲۰۲۲) در پژوهش خود به این نتیجه رسید که برنامه‌ریزی استراتژیک در سطح سازمان‌های ورزشی عراق مستلزم تکیه بر روش‌های علمی است که ابزاری مؤثر برای کمک به مدیران در انجام موفقیت‌آمیز و صحیح بازاریابی در سطح سازمان‌های ورزشی است.

ورزش حرفه‌ای ایجاب می‌نماید تا نظامی جامع، راهبردی و مدون بر آن حاکم گردد و با نگاهی کلی به تابلویی مدال‌های حرفه‌ای کشورهای مختلف می‌توان مشاهده کرد که بیشترین افتخارات ملی نصیب کشورهایی گردیده است که امکانات ورزشی مناسب و استانداردتری را در اختیار دارند. در حال حاضر یکی از مهمترین دلایل عدم توفیق در اخذ میزبانی مسابقات بین‌المللی توسط عراق، کیفیت ضعیف اماکن ورزشی و استاندارد نبودن آن‌ها است. دی بوچر و همکاران عوامل کلیدی ورزش حرفه‌ای را منوط به حمایت مالی، رویکرد جامع و یکپارچه به توسعه ورزش حرفه‌ای، مشارکت ورزشی، استعدادیابی و توسعه سیستم، حمایت شغلی از ورزشکاران، تسهیلات و تاسیسات آموزشی، تدارک مربیگری و سیستم گزینش مربی، رقابت بین‌المللی و تحقیقات علمی قلمداد کرده است (گوارتز و اسپنس^۳، ۲۰۲۰). امامی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهشی سطح دانش علمی و فنی مربیان،

¹ Alshiblawi et al

² Shermamatovich, M. M., & Latif, T

³ Gwartz & Spence

دیپلماتیک کلی آن ارزش‌های مختلفی یافته (هولیهان و گرین^۵، ۲۰۰۸). به طوری که تعداد میزبانی مسابقات ورزشی به عنوان یک شاخص برای توسعه یافتگی در ورزش کشورها بررسی می‌شود (عیسی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۰). این در حالیکه رشد و توسعه ورزش در جوامع و حرکت به سوی ورزش حرفه‌ای در اکثر کشورها به یک مساله مهم تبدیل شده است (رضاخانی و همکاران، ۱۴۰۰؛ زکی‌زاده و کهندل، ۱۴۰۱)؛ هر ساله منابع بسیاری صرف برنامه‌های مختلف در حوزه ورزش قهرمانی در کشورها انجام می‌شود ولی عدم توجه به عوامل محدود کننده عملکرد ورزشی باعث اتلاف منابع مالی و انسانی می‌شود، از طرفی با توجه به اهمیت این موضوع در کشور عراق با حدود ۴۰ میلیون نفر جمعیت و سی و ششمین کشور پرجمعیت جهان و مساحت تقریبی ۴۳۸،۳۱۷ کیلومتر مربع در رده پنجاه و هشتمین کشور پهناور جهان نیز تاکنون طرح‌ها و برنامه‌های مختلفی برای توسعه ورزش ارائه شده، که به نظر می‌رسد برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته در این زمینه تاکنون موفق نبوده و ورزش عراق با چالش‌های اساسی همچون بی‌جهت بودن روند توسعه و بی‌ارتباط بودن آن با ویژگی‌های ذاتی کشور و وابستگی بسیاری از ابعاد صنعتی ورزش به واردات است. در این پژوهش سعی شده است با توجه به اهمیت ورزش حرفه‌ای کشور عراق، این پژوهش در نظر دارد تا با شناسایی پیشران‌های کلیدی موثر بر توسعه ورزش حرفه‌ای عراق بپردازد و به این سؤال پاسخ داده شود که پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق کدام‌اند؟

روش

پژوهش حاضر با توجه به ماهیت موضوع و اهداف پژوهش به صورت کیفی و مبتنی بر نظریه برخاسته از داده‌ها^۶ است. مشارکت‌کنندگان پژوهش را ۲۵ نفر از افراد خبرگان و متخصصان و مدیران سازمان‌های ورزشی عراق تشکیل دادند. روش نمونه‌گیری به صورت هدفمند و از نوع قضاوتی بود. در گزینش نمونه‌های آماری از افرادی استفاده شد که با موضوع مورد مطالعه پژوهش ارتباط مستقیمی داشتند. به نوعی تجربه کاری و علمی افراد

کنترل و نظارت بر کار مربیان، افزایش تاسیسات و سالن‌ها و تجهیز کامل آنها و امکانات تخصصی و کمک آموزشی را عوامل کلیدی برای پیشرفت در ورزش حرفه‌ای بیان نموده است. از عوامل کلیدی موفقیت در ورزش حرفه‌ای شرکت و یا گرفتن میزبانی مسابقات بین‌المللی می‌باشد و امروزه دولت‌ها منابع بسیاری را هزینه می‌نمایند تا بتوانند مجوز میزبانی رقابت‌های بزرگ ورزشی را کسب کنند، زیرا معتقدند میزبانی یک رویداد ورزشی، سرمایه‌گذاری مناسبی برای رشد و توسعه ورزش حرفه‌ای یک کشور محسوب می‌گردد (ادیب روشن و همکاران، ۱۳۹۶). براساس پژوهش‌های صورت گرفته حدود ۹۵ درصد میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی تنها در ۳۰ کشور پیشرفته و تنها ۵ درصد باقی‌مانده آن به کشورهای در حال توسعه اختصاص می‌یابد (آدامسون و همکاران^۱، ۲۰۲۲). از سویی دیگر نتایج پژوهش‌ها در این حیطة نشان می‌دهد که اندازه جمعیت و ثروت یک کشور از دیگر عوامل اصلی در کسب موفقیت و مدال می‌باشند (خان و همکاران، ۲۰۲۰)، سانتاگادا^۲ (۲۰۱۲) به این نتیجه دست یافتند که اهمیت نقش اقتصادی، عوامل فرهنگی، کشف افراد مستعد، تدوین راهبردهای بلند مدت و روش‌های علمی می‌تواند در تربیت ورزشکاران نخبه تاثیر گذار باشند، آسایش و همکاران نیز عوامل اثرگذار بر ورزش حرفه‌ای را بودجه و حمایت‌های مالی، استعدادیابی، مربیان با کیفیت و تخصص بالا، داشتن راهبرد و برگزاری مسابقات سطح بین‌المللی قلمداد می‌نمایند (رب^۳، ۲۰۱۷). در بین ۱۵ کشور از قاره‌های اروپا، آسیا، اقیانوسیه و آمریکا از نظر کسب مدال در ورزش حرفه‌ای، بیش از پنجاه درصد موفقیت‌های بین‌المللی در این کشورها به دلیل سه متغیر تولید ناخالص داخلی (ثروت)، جمعیت و مشارکت در ورزش می‌باشد (روزن‌کرانتز^۴، ۲۰۱۸)

اخیراً، موفقیت در میدان‌های بین‌المللی ورزشی به دلیل ایجاد حس غرور ملی، ظرفیت سوددهی اقتصادی از طریق میزبانی رویدادهای مختلف و همچنین، کاربرد

¹ Adamson et al

² Santagada, G

³ Raab, M

⁴ Rosenkrantz MD

⁵ Houlihan & Green

⁶ Grounded Theory

مقالات استخراج شده جایگذاری شدند و با کدگذاری انتخابی ارتباط بین این عوامل تعیین شد. چهار معیار (مقبولیت، انتقال‌پذیری، تاییدپذیری و قابلیت اطمینان) برای پژوهش کیفی می‌باشد و معیارهایش با چهار معیار متعارف در پژوهش کمی (روایی درونی و بیرونی، پایایی و عینیت) پیوند داده شده‌اند، که این چهار معیار در پژوهش حاضر بررسی و تایید شدند (گوبا و لینکن، ۱۹۹۴). بدین منظور برای اعتبار از منابع موجود، ارسال متن مصاحبه، کدهای استخراج‌شده برای برخی از شرکت‌کنندگان در پژوهش ارسال و از نظرات آنان استفاده شد. به منظور انتقال‌پذیری، از طریق مستندسازی برای دیگر محققین، گزارش جمعیت‌شناختی، تجربه نمونه‌ها و گزارش محیط پژوهش استفاده شد. به منظور قابلیت اعتماد، از درصد توافق بین دوکدگذار استفاده شد و درصد توافق طبق جدول زیر ۸۶٪ گزارش شد.

$$۱۰۰ \times \frac{۲ \times \text{تعداد توافقات}}{\text{تعداد کل کدها}} = \text{درصد پایایی}$$

در نهایت به منظور تاییدپذیری پژوهش، از نظرات چند نفر از اساتید گروه مدیریت ورزشی که خارج از فرایند مصاحبه‌ها بودند استفاده گردید و نظرات آنان اعمال گردید.

یافته‌ها

در جدول (۲) اطلاعات جمعیت‌شناختی افراد مصاحبه‌شونده نشان داده شده است. همچنین در ادامه نتایج حاصل از مصاحبات صورت گرفته در غالب کدهای باز، محوری و گزینشی در جدول ذیل قابل مشاهده است:

با استناد به نتایج کدبندی محوری و مفاهیم مشترک بین کدهای باز، ۱۰ محور به نام‌های حمایت از ورزشکاران حرفه‌ای، امکانات آموزشی و تجهیزات تمرینی، تربیت و ارتقای مربیگری، رقابت‌های ملی و بین‌المللی، تحقیقات علمی و نوآوری، رسانه و فرهنگ، حمایت مالی، رویکرد یکپارچه‌سازی سیاست توسعه‌ای، مشارکت‌کنندگان در ورزش و پرورش استعدادها و نخبه‌پروری در امر شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق شناسایی شد.

شرکت‌کننده، رضایت کامل آنان از مشارکت در فرایند مصاحبه و توانایی آنان در انجام مصاحبه و بیان کردن مطالب، شرایط ورود و انتخاب نمونه‌ها بود. همچنین معیار خروج شرکت‌کنندگان از پژوهش حاضر، نداشتن تمایل و انگیزه کافی به ادامه مشارکت با پژوهشگران و نبود اطلاعات مناسب در زمینه موضوعی پژوهش حاضر بود. همچنین به منظور رعایت کردن اصول و ضوابط اخلاقی در پژوهش حاضر؛ در مرحله اول اهداف و ضرورت انجام پژوهش قبل از آغاز مصاحبه‌ها برای مصاحبه‌شوندگان در پژوهش توضیح داده شد. در ادامه تمامی شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر با رضایت شخصی و آشنایی اولیه با موضوع مورد مطالعه پژوهش در آن شرکت کردند. همچنین پیش از آغاز تمامی مصاحبه‌ها از افراد شرکت‌کننده اجازه گرفته شد تا تمامی مراحل انجام مصاحبه به صورت کامل توسط تلفن همراه ضبط شود و در همین زمینه چنانچه در انجام مصاحبه‌ای، شرکت‌کنندگان اجازه ضبط فرایند مصاحبه را به پژوهشگران ندادند؛ این اجازه از آنان گرفته شد که جریان مصاحبه به صورت کامل و به وسیله قلم بر روی کاغذ نوشته شود. بدین منظور از ۲۵ مصاحبه‌ای که با شرکت‌کنندگان در پژوهش انجام گرفت، تعداد ۲۰ مصاحبه با اجازه مصاحبه‌شوندگان به صورت کامل ضبط و تعداد ۵ مصاحبه نیز با اجازه‌ی آنان به وسیله‌ی قلم بر روی کاغذ نوشته شد. همچنین به شرکت‌کنندگان در پژوهش اجازه داده شد تا هر زمان از فرایند مصاحبه که تمایل داشتند از ادامه آن انصراف دهند. علی‌رغم بیان این موضوع، هیچکدام از مصاحبه‌شوندگان در زمان انجام مصاحبه انصراف ندادند و همه‌ی مصاحبه‌ها با موفقیت انجام شد. لازم به ذکر است که همه‌ی مصاحبه‌ها با گرفتن تعیین وقت قبلی از شرکت‌کنندگان و در موقعیتی خارج از تجمع جمعیت، بدون دخالت و همکاری دیگران انجام گرفت.

در نهایت مصاحبه‌ها به صورت نیمه‌ساختاریافته و تا اشباع نظری (مصاحبه شماره ۲۵) انجام شد. پس از پایان هر مصاحبه، مصاحبه‌ها به صورت کامل تایپ شدند و کدگذاری باز، محوری و انتخابی توسط نرم افزار مکس کیودا ۲۰۲۰ صورت گرفت. مطابق با نظریه استراس و کوربین (۱۹۹۸)، ضمن تعیین پدیده‌محوری، کدها و

جدول ۱- نتایج بررسی پایایی دو کدگذار

شماره مصاحبه	تعداد کل کدها	تعداد توافقات	تعداد عدم توافقات	درصد پایایی
۳	۳۳	۱۵	۷	۹۰/۹۰٪
۶	۲۹	۱۳	۶	۸۹/۶۵٪
۱۲	۳۰	۱۴	۶	۹۳/۳۳٪
کل	۹۲	۴۲	۱۹	۸۶/۵۹٪

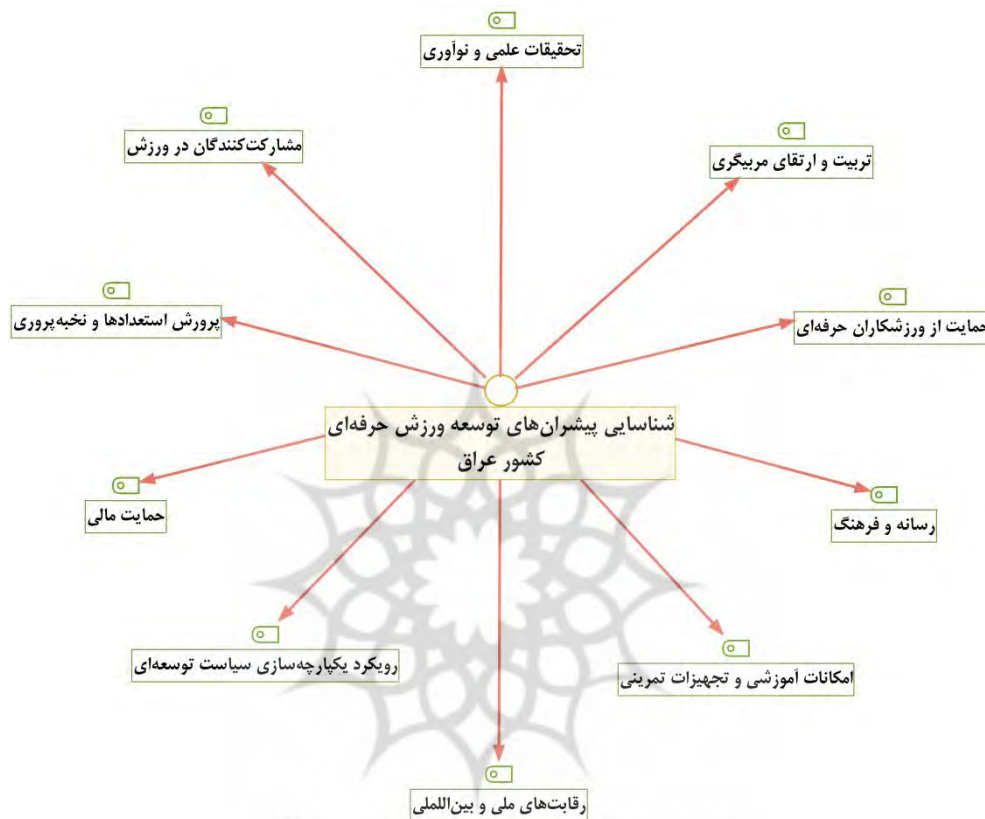
جدول ۲. اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان در پژوهش

تخصص	مدرک تحصیلی	میانگین سابقه پژوهش/مدیریتی	فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
مدیریت ورزشی	دکتری	۴	۱۵	۶۰
اقتصاد	دکتری/فوق لیسانس	۵	۵	۸۰
بازاریابی	فوق لیسانس	۱۰	۵	۱۰۰

جدول ۳. کدهای باز و کدبندی محوری

کد	شرح کدها	میانگین سابقه پژوهش/مدیریتی	فراوانی	درصد فراوانی تجمعی
۱	خصوصی سازی در باشگاه‌های حرفه‌ای	حمایت از ورزشکاران حرفه‌ای	۱۶	۱۶
۲	درآمدهای نفتی نفتی			
۳	حق پخش تلویزیونی			
۴	برنامه‌های حمایت مالی از باشگاه‌ها			
۵	معافیت‌های مالیاتی			
۶	نظام شایسته سالاری و شایسته پروری	تربیت و ارتقای مربیگری	۲۱	۲۱
۷	ارزیابی عملکرد و نظارت موثر و شفاف امور مالی			
۸	سیستم حمایتی مداوم و جامع و تحول‌گرا			
۹	عدالت جنسیتی و نگاه حمایتی به ورزش بانوان	رقابت‌های ملی و بین‌المللی	۲۵	۲۵
۱۰	کاهش موازی کاری در اخذ تصمیم‌های کلان ورزش			
۱۱	راهبردهای مشارکتی بخش خصوصی در توسعه ورزش حرفه‌ای			
۱۲	مشارکت ذی‌نفعان کلیدی (مربیان، ورزشکاران و ...)	تحقیقات علمی و نوآوری	۲۸	۲۸
۱۳	افزایش مشارکت سازمان‌های دیگر علاوه بر سازمان‌های ورزشی در ورزش حرفه‌ای (مانند کارگران، دانشجویان و نظامیان)			

توجه کمی و کیفی رسانه ای	۲۹	رسانه و فرهنگ	نظام جامع و چهارچوب علمی استعداد یابی	۱۴	پرورش استعدادها و نخبه پروری
بکارگیری هدفمند رسانه‌های اجتماعی در ورزش حرفه‌ای	۳۰		حمایت همه جانبه از ورزشکاران جوان	۱۵	

شکل ۱. پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق

بحث و نتیجه‌گیری:

این پژوهش با هدف شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق، انجام شد، با استناد به نتایج کدبندی محوری و مفاهیم مشترک بین کدهای باز، ۱۰ محور به نام‌های حمایت از ورزشکاران حرفه‌ای، امکانات آموزشی و تجهیزات تمرینی، تربیت و ارتقای مربیگری، رقابت‌های ملی و بین‌المللی، تحقیقات علمی و نوآوری، رسانه و فرهنگ، حمایت مالی، رویکرد یکپارچه‌سازی سیاست توسعه‌ای، مشارکت‌کنندگان در ورزش و پرورش استعدادها و نخبه‌پروری در امر شناسایی پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق شناسایی شد. نتایج همسو شد با یافته‌های وقار و همکاران (۱۳۹۸)، زکی‌زاده و همکاران

(۱۳۹۹)، خوشبختی و همکاران (۱۴۰۰)، زکی‌زاده و کهندل (۱۴۰۱)، الدباغ (۲۰۲۰)، جولینو و همکاران^۱ (۲۰۲۲) و راهادیان و همکاران^۲ (۲۰۲۱) همسو می‌باشد؛ وقار و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهش خود بیان داشتند که از آنجایی که برنامه‌ریزی برای توسعه رشته‌های ورزشی نیازمند آگاهی و تحلیل درست از وضعیت موجود آن‌ها است، همچنین یافته‌ها نشان داد که عوامل زیرساخت و امکانات، رویداد و باشگاه‌داری، منابع انسانی، ساختار و تشکیلات، به ترتیب بیشترین تأثیر را بر توسعه بدمینتون استان‌ها داشتند. از لحاظ توسعه‌یافتگی، کمتر از هفت

¹ Julio, et al

² Rahadian, et al

به عنوان راهکارهای مؤثر پیشنهاد می‌گردد، زکی‌زاده و کهندل (۱۴۰۱) نیز در تحقیقی بیان داشتند که حمایت مالی از ورزش نخبه، داشتن دیدگاه یکپارچه در بین سازمان‌های ذی ربط، مشارکت عمومی در ورزش، توسعه سیستم استعدادیابی، حمایت همه جانبه از ورزشکاران فعال و بازنشسته، امکانات تمرینی مناسب برای ورزشکاران نخبه، رشد و توسعه مربیان، شرکت در رقابت‌های ملی و بین‌المللی و توسعه تحقیقات علمی در ورزش در امر توسعه ورزش شناسایی شدند، همچنین جولیو و همکاران (۲۰۲۲) در تحقیق خود نشان دادند که سیستم مربیگری و توسعه ورزش در اندونزی بسیار خوب است و این تحقیق نشان می‌دهد که سیستم مربیگری و توسعه مرتبط با موفقیت ورزش در اندونزی دارد.

به طور کلی در ارتباط با پیشران‌های توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق می‌توان بیان داشت؛ پیشران‌ها، نیروهایی اثرگذاری هستند که تاثیر بسیار زیادی بر آینده توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق دارند و می‌توان پیشران‌ها را نیروهای ناشناخته‌ای یا کمتر شناخته شده‌ای هم در نظر گرفت که در امر توسعه ورزش کشور عراق می‌توانند مثرمتر واقع شوند، درواقع نهادهای نهادینه کردن فرآیند شایسته‌سازی و ثبات مدیریت در جذب و بکارگیری و نگاه داشته مدیران ورزش حرفه‌ای به ویژه در باشگاه‌ها، تمرکز بر توانمندسازی مدیران به ویژه در بخش بانوان با بهبود تفکر راهبردی و نگرش سیستمی با بهره‌گیری از آموزش‌های حرفه‌ای و اثربخش جهت اجرای برنامه‌ها، تمرکز بر بهبود سواد حرکتی و تعاملات با دستگاه‌های ملی، توسعه زیرساخت‌های تخصصی ورزشی حرفه‌ای، تمرکز بر واکاوی ظرفیت‌های بخش خصوصی و تسهیل مشارکت آنها تدوین سیاست‌ها و راهبردهای کلی، وجود راهبردهای بلندمدت جهت پذیرش رویدادهای بین‌المللی، توانمندسازی مربیان حرفه‌ای و به روزرسانی آنها با هدف گذاری و بهره‌گیری از کارگاه‌های آموزشی، به کارگیری شبکه‌ها و رسانه‌های اجتماعی برای پوشش رویدادها، تمرکز بر ترویج ورزش حرفه‌ای عاری از دوپینگ در امر توسعه ورزش حرفه‌ای کشور عراق گام برداریم.

لذا باتوجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می‌شود؛

- تدوین قانون اجبار رعایت استنادها در زیر ساخت ورزش حرفه‌ای

درصد از استان‌ها در سطح یک یا توسعه‌یافته، حدود ۱۵ درصد در سطح دو یا کمتر توسعه‌یافته و حدود ۷۸ درصد در سطح سه یا توسعه‌نیافته ارزیابی شدند. براساس یافته‌ها ضرورت دارد که راهبردهای آینده فدراسیون مبتنی بر توسعه متوازن و کاهش نابرابری باشند. برای دستیابی به توازن توصیه می‌شود که ابعاد توسعه این رشته با توجه به اهمیتشان، برای برنامه‌ریزی منطقه‌ای به ترتیب موردتوجه قرار گیرند. علاوه بر این الدباغ (۲۰۲۰) در پژوهشی بیان داشت؛ ورزش یک جنبش اجتماعی است که در راس سازمان‌های ورزشی قرار می‌گیرد که از مزایا و ویژگی‌های منحصر به فرد خود از سایر نظام‌های اجتماعی برخوردار هستند و به منظور همگام شدن ورزش با پیشرفت‌های در حال وقوع در عرصه‌های مختلف زندگی نقش ایفا خواهند کرد. همچنین در شرایط مطلوب تغییر، نیاز است که رهبرانی آگاه و کارآمد برای مدیریت نهضت ورزشی تربیت شوند، درواقع ورزش‌ها گسترده و فراگیر هستند و بر سیل عظیمی از افراد جامعه نظارت دارند و به آنها خدمات ارائه می‌دهند. لذا موسسات و سازمان‌های بزرگ و پیچیده‌ای که نیازمند دانش و آگاهی از مبانی، کارکردها و راه‌های رسیدن به اهداف مورد نظر هستند باید از شایستگی‌های افراد مسئول نیز مطلع شوند، همچنین زکی‌زاده و کهندل (۱۳۹۹) در پژوهش خود بیان داشتند که باتوجه به نتایج ضعیف بین‌المللی و تقابل اهداف در سطح نخبه و همگانی، توجه به نقش دولت در ساخت اماکن تخصصی ورزشی، ایجاد نظام اطلاعاتی در فرآیند مدیریت استعداد به وسیله مراکز پژوهشی و به کارگیری مربیان بین‌المللی باید در سیاست‌گذاری آینده فدراسیون بدمینتون استفاده شوند، همچنین راهادین و همکاران (۲۰۲۱) در مقاله‌ای بیان کردند که توسعه ورزش نخبه از طریق مرحله معرفی ورزش، نظارت، پرورش و همچنین توسعه استعدادها و بهبود دستاوردها اجرایی می‌شود. علاوه بر این خوشبختی و همکاران (۱۴۰۰) در مقاله‌ای بیان کردند که توسعه ورزش قهرمانی در استان با چالش‌های بسیاری روبه‌رو می‌باشد که خارج از کنترل‌های سازمانی در درون استان است؛ از این رو تقویت راهکارهای انگیزشی به عنوان یک عامل مداخله‌گر و همچنین تمرکز بر توسعه مسیرهایی جهت افزایش تعاملات درون و برون سازمانی، توسعه مسیرهای جذب سرمایه و تمرکز بر آموزش و پژوهش‌های کاربردی

- Making in Iran's Sport Industry. *Strategy*, 28(4), 111-136.
10. Khan, A., Azeem Qureshi, M., Davidsen, P. I. (2020). How do oil prices and investments impact the dynamics of firm value?. *System dynamics review*, 36 (1), 74-100.
  11. Khoshbakhti, J., nasseh, M., & nakhzari moghadam, M. (2021). strategies of competitive sport development in South Khorasan with grounded theory. *Sport Management and Development*, 10(4), 1-20. (in Persian)
  12. Mallayi Kuhi, M. (2014). Investigating factors affecting the development of championship sport in Iran's provinces and presenting the proposed model. (Doctoral dissertation). *University of Guilan*. (Persian).
  13. Mowlaei, M. M., & Ghasemi, M. H. (2023). Iran's social capital foresight in the horizon of 2031 using structural analysis method. *Social Capital Management*, 10(2), 159-175. (in Persian)
  14. Raab, M. (2017). Sport and exercise psychology in 2050. *German Journal of Exercise and Sport Research*, 47, 62-71.
  15. Rahadian, A., Ma'mun, A., Berliana, B., & Nuryadi, N. (2021). 2018 Asian Games Success: Policies for the Development of Indonesian Elite Athletes. *Jurnal Maempo: Jurnal Pendidikan Jasmani Kesehatan Dan Rekreasi*, 11(1), 1-12.
  16. Rosenkrantz MD, A.B. (2018). Leveraging Mega-trends in Medicine Today to Enhance Patient Care in Radiology Tomorrow. *Academic Radiology*, 25 (1), 1-2.
  17. Santagada, G. (2012). Working with Change Management in the Global Environment, Singapore: International Conference on Management and Education Innovation IPEDR, 37, 300-304.
  18. Sayah Mofazali, A., Jahangiri, K., & Eivazi, M. R. (2018). Comparative study of foresight patterns globally applied in disaster management studies. *Future study Management*, 26(105), 69-80. (in Persian)
  19. shahvali kohshouri, J., Askari, A., Nazari, R., & Naghsh, A. (2021). The Formulation Iranian Educational Sports Strategies: Scenario-based. *Research on Educational Sport*, 8(21), 223-250. (in Persian)
  20. Shermamatovich, M. M., & Latif, T. (2023). DEVELOPMENT OF SPORTS IN THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN. *Galaxy International Interdisciplinary Research Journal*, 11(3), 374-377.
  21. Vaghar, M. S., Ramzani Nezhad, R., Mallaei, M., & Zaki Zadeh, S. B. (2019). The Investigation of Badminton Development
- تدوین قانون اختصاص درصد مالیات شرکت‌ها بصورت مستقیم به ورزش حرفه‌ای
- تدوین قانون سهم ورزش حرفه‌ای از فروش عواید نفتی
- کارآفرینی بر اساس ذات مالکیت فکری در ورزش حرفه‌ای
- برگزاری دوره‌های آموزشی بین‌المللی ورزش حرفه‌ای بصورت آنلاین
- منابع**
1. Adamson, M.M., Aftab, K., Madrigal, E.P., Timmerman, M.A., Chung, J., Galhotra, P.P., & et all. (2022). Rehabilitation Strategies and Innovations in Later Life for Traumatic Brain Injury. Reference Module in Neuroscience and Biobehavioral Psychology, Ready to publish. Doi:10.1016/B978-0-12-818697-8.00019-4.
  2. adib roshan, F., peymani zad, H., talebpour, M., & pourazzat, A. A. (2020). Images of the Future of Iranian Elders with regard to sport status. *Sport Management and Development*, 9(3), 53-70. (in Persian)
  3. adib roshan, F., Talebpour, M., & peymanizad, H. (2018). Drawing the scenario of elite sports of Khorasan Razavi province in 1404 horizon. *Sport Management and Development*, 6(3), 168-186. (in Persian)
  4. Alshiblawi, H. H. B., Talebpour, M., Azimzadeh, S. M., & Kashtidar, M. (2022). Development of a strategic plan for the sport of futsal in Iraq. *SPORT TK-Revista EuroAmericana de Ciencias del Deporte*, 5-5.
  5. Gwartz, E., & Spence, K. (2020). Conscious capitalism and sport: Exploring higher purpose in a professional sport organization. *Sport Management Review*, 23(4), 750-763.
  6. Hamed Rezakhani, Abbas Khodayari, Hamid Ghasemi, Mehdi Kohandel, (2021). Designing a Swimming Sports Development Model in Iran, *Journal of Sports Science*, 12(40), 162-178. (in Persian)
  7. Houlihan, B., & Green, M. (Eds.). (2007). Comparative elite sport development. Burlington: Routledge, 2, 1-17.
  8. Julio, M. A., Yudiana, Y., & Mulyana, B. Handball Sport Development System In Indonesia. *Jurnal Pendidikan Kepelatihan Olahraga*, 14(1), 61-68.
  9. Keshavarz Turk, E., & Hemti Afif, A. (2020). Presenting a Framework for Examining the Effects of Organizational Foresight on Policy-

- Situation in Iran. *Sport Management Studies*, 11(55), 93-116. (in Persian)
22. Zakizadeh, S. B., & Kohandel, M. (2023). Elite Badminton Policy in Iran. *Sport Management Journal*, 15(3), 267-251. (in Persian)
23. zakizadeh, S. B., & Kohandel, M. (2020). Path analysis of factors affecting elite Badminton policy in Iran according to SPLISS. *Sport Management and Development*, 9(3), 36-51. (in Persian)
24. Ahmed Ameen Altaee, R. (2023). Al-Mustaqbal Al mushriq Clubs rule in development the sports movement in Mosul (2003–2014). *Dirasat Mosiliya*, 16(67), 43-65.
25. Hussein, M. Z. (2022). The importance of strategic planning for sports clubs in the development of sports investment in Iraq. *Sciences Journal of Physical Education*, 15(3).

